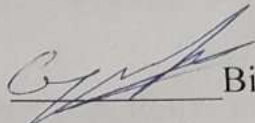

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

Затверджую:

Декан

Віталій СЕРЖАНОВ

«27» лютого 2024 р.

ПРОГРАМА

АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань «07 Управління і адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньої програми «Фінанси і кредит»

Розглянуто схвалено

на засіданні Науково-методичної ради факультету

Протокол №6 від «27» лютого 2024 року

Андрій ШУЛІКО

Програма атестаційного екзамену здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань «07 Управління і адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінанси і кредит» / Укладачі: к.е.н., доц. Заславська О.І., к.е.н., доц. Тимчак М.В., к.е.н., доц., Височанський В.Ю. – 2024 р.

Укладачі:

Заславська Ольга Ігорівна – к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Тимчак Маряна Володимирівна - к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Височанський Володимир Юліанович - к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів і банківської справи

Протокол № 9 від «14» лютого 2024 року.

В.о. завідувач

кафедри фінансів і банківської справи

Валерія ОГРОДНИК

ВСТУП

Атестація як продовження навчально-виховного процесу та завершальна стадія оцінки рівня підготовки бакалаврів є комплексною перевіркою знань студентів із фахових дисциплін, передбачених навчальним планом за освітньою програмою «Фінанси і кредит» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Основним методичним документом, що регламентує зміст атестації, є програма, розроблена відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Програма спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів, виявлення ступеня їх готовності до майбутньої самостійної діяльності.

Атестація здобувачів кваліфікації бакалавра за освітньою програмою «Фінанси і кредит» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування проводиться у вигляді атестаційного екзамену в усній формі, відкрито і публічно. Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня освіти галузі 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування та відповідною освітньо-професійною програмою. До складання атестаційного екзамену допускаються студенти, які повністю виконали навчальний план за відповідною освітньою програмою.

Зміст екзаменаційних білетів, що виносяться на атестаційний екзамен, орієнтовано на діагностику рівня опанування бакалаврами професійних компетентностей, визначених у освітньо-професійній програмі «Фінанси і кредит» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, а саме:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання та малого бізнесу, фінансові, в т.ч. фондові ринки, банківська система та страхування).
- ФК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

- ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового, в тому числі фондового ринків.
- ФК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- ФК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- ФК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- ФК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
- ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
- ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
- ФК12. Здатність на основі проведеного аналізу роботи правильні висновки та приймати обґрунтовані рішення з питань залучення та розміщення фінансових ресурсів, інвестування, операцій на фінансових, в т.ч. фондових ринках, на рівні підприємств, банків, небанківських фінансових установ.
- ФК13. Розуміння місця і ролі банків і небанківських фінансових установ у системі економічних відносин, їх впливу на процеси макро- та мікрорівня, комплексного обслуговування фізичних та юридичних осіб.

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Атестація здобувачів вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» здійснюється у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та інших актів законодавства, що регламентують діяльність у сфері освіти України.

Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» № 61/01-04 від 24.12.2020 р. та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 519/01-17 від 04.03.2015 р. Екзаменаційна комісія проводить свої засідання з метою встановлення рівня знань та компетентності випускників, які успішно виконали освітню програму та претендують на присвоєння відповідної кваліфікації та ступеня вищої освіти.

Метою підсумкової атестації є перевірка та оцінка рівня фахової підготовки здобувачів вищої освіти, їхньої здатності використовувати набуті фундаментальні знання, уміння та навички в ході виконання своїх функціональних обов'язків, виявлення здатності самостійно узагальнювати і критично оцінювати тенденції соціально-економічного розвитку держави, фінансового сектора економіки та окремих господарюючих суб'єктів.

Програму атестаційного екзамену розроблено, враховуючи вимоги навчального плану та освітньо-професійної програми, з метою ознайомлення здобувачів із методикою підготовки до підсумкової атестації, висвітлення питань циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін та вимог до підготовки і проходження атестації.

Зміст програми охоплює основну проблематику дисциплін, які дають змогу перевірити і оцінити набутий необхідний рівень знань та практичних навичок бакалавра.

Екзамен з підсумкової атестації за освітньою програмою «Фінанси і кредит» включає навчальні дисципліни:

- Фінанси підприємств;

- Банківська система;
- Страхування.

Студентам надається право вибору екзаменаційного білету. Кожен білет складається з трьох питань відповідно до наведеного вище переліку фахових дисциплін.

Атестація проводиться екзаменаційною комісією, склад якої формується з числа науково-педагогічних працівників УЖНУ та інших вищих навчальних закладів за профілем, замовників освітніх послуг, працівників відповідних сфер діяльності, керівного складу підприємств та організацій, співробітників науково-дослідних установ. Процедура атестації є відкритою і гласною.

При оцінюванні здобувачів атестаційною комісією враховуються такі критерії:

- знання навчального матеріалу дисципліни;
- вміння виділяти істотні положення навчальної дисципліни;
- вміння формулювати конкретні положення навчальної дисципліни;
- уміння застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретних економічних ситуацій та вирішення прикладних проблем.

Результати атестаційного екзамену визначаються за наведеними нижче шкалою і критеріями та оголошуються в той же день після оформлення протоколів засідань екзаменаційних комісій.

Шкала і критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
90 – 100	«Відмінно»	A	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання
82 – 89	«Добре»	B	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання
74 – 81		C	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності
64 – 73	«Задовільно»	D	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді
60 – 63		E	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання
1 – 59	«Незадовільно»	FX	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, незнання основних фундаментальних положень

2. ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

2.1. Навчальна дисципліна «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Мета навчальної дисципліни є набуття студентами базових знань з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання; формування понятійного апарату для використання у практичній діяльності; надання відомостей про фінанси підприємств та їх роль у фінансовій системі держави та функціонуванні народного господарства; закладення основ для розуміння фінансових відносин у суспільстві; ознайомлення з методологією та методикою дослідження функціонування перерозподільних відносин, особливостями розрахунку узагальнених фінансових показників тощо.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Фінанси підприємств»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розрізнити та визначати основні категорії фінансів підприємств	ПР01
Розуміти особливості здійснення фінансових відносин на підприємстві	ПР02
Пояснювати особливості діяльності та специфіку здійснення фінансових операцій підприємствами.	ПР04
Обирати методи аналізу та оцінки стану підприємств	ПР05
Інтерпретувати результати аналізу фінансової звітності підприємств	ПР09
Вміти шукати та використовувати першоджерела статистичної інформації щодо діяльності конкретних підприємств або галузей.	ПР10
Аналізувати зміни у роботі підприємств	ПР14
Використовувати методи коефіцієнтного аналізу діяльності підприємств на практиці при оцінці роботи конкретних суб'єктів господарювання	ПР16
Вміти приймати рішення щодо перспектив роботи та формування планів розвитку підприємства на основі аналізу та оцінки його стану	ПР20

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основи фінансів підприємств. Сутність та функції фінансів підприємств. Основи організації фінансів підприємств. Зміст фінансової роботи та управління фінансами підприємств. Поняття та класифікація фінансових ресурсів підприємств

Тема 2. Організація грошових розрахунків на підприємстві Сутність та принципи організації грошових розрахунків підприємств. Форми безготівкових розрахунків та їх характеристика. Зміст та організація готівкових розрахунків підприємств.

Тема 3. Грошові потоки підприємств. Характеристика та склад грошових потоків підприємств. Доходи підприємств. Витрати підприємств.

Тема 4. Формування та розподіл прибутку підприємства. Економічний зміст прибутку та його функції. Порядок формування прибутку. Розподіл і використання чистого прибутку підприємства. Сутність і методи обчислення рентабельності.

Тема 5. Оподаткування підприємницької діяльності у сучасних умовах. Система оподаткування підприємств, її функції та призначення. Непрямі податки та їх сплата суб'єктами підприємництва. Особливості сплати прямих податків. Місцеві податки та збори.

Тема 6. Основні засоби підприємства та джерела їх фінансування. Основні засоби підприємства, їх склад та структура. Знос та амортизація основних засобів. Капітальні вкладення на відтворення основних засобів та джерела їх фінансування. Показники стану та ефективності використання основних фондів.

Тема 7. Формування і використання оборотних коштів. Сутність та склад оборотних активів на підприємстві. Оборотні кошти як джерело формування оборотних активів підприємства. Нормування оборотних активів на підприємстві. Показники стану оборотних активів та ефективності їх використання.

Тема 8. Кредитування діяльності підприємств. Поняття, види та форми кредиту. Механізм кредитування суб'єктів господарювання. Лізинг. Факторинг.

Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства. Необхідність і значення оцінки фінансового стану підприємства та її основні показники. Склад та особливості формування фінансової звітності підприємств. Ліквідність і платоспроможність підприємства. Фінансова стійкість підприємства. Підходи до аналізу й оцінки ділової активності підприємства.

Тема 10. Фінансове планування на підприємствах. Зміст, завдання та принципи фінансового планування. Методи фінансового планування. Зміст і структура фінансового плану підприємства

Тема 11. Фінансова санація й запобігання банкрутству підприємств. Соціально-економічна сутність та фактори виникнення банкрутства підприємств. Економічна суть і види санації підприємства. Порядок здійснення санації підприємства

2.2. Навчальна дисципліна «БАНКІВСЬКА СИСТЕМА»

Метою вивчення дисципліни є оволодіння студентами професійними знаннями у галузі комерційної діяльності банків, вивчення правил організації банківської справи та функціонування банківської системи загалом. Завдання вивчення дисципліни полягають у: вивченні поняття, структури, функцій, основних завдань банківської системи; розумінні призначення банківської системи та її елементів; оволодінні методами проведення банківських операцій та надання банківських послуг; аналізу банківської діяльності; набуття вмій та навичок використання міжнародного досвіду регулювання банківської діяльності та застосування інструментів при забезпеченні фінансової безпеки банків.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Банківська система»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Пояснити правову основу, принципи організації та функціонування банківської системи	ПР02
Визначати особливості функціонування банківської системи та її структури в розвинутих країнах світу та Україні	ПР03
Класифікувати методи та інструменти державного регулювання банківської системи	ПР07
Використати професійну аргументацію для роз'яснення проблем в банківській системі та способів їх вирішення	ПР12
Застосувати аналіз та синтез для виявлення кризових процесів у банківській системі, а також для визначення фінансового стану банківських установ	ПР14

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Банківська система як провідна ланка кредитної системи. Поняття та структура кредитної системи. Банківська ланка як основа кредитній системі. Місце та роль парабанківських установ у функціонуванні кредитної системи.

Тема 2. Банківська діяльність: поняття, процес становлення, функції. Сутність та процес становлення банківської діяльності в процесі розвитку економічних відносин. Функції сучасних банківських установ.

Тема 3. Еволюція та сучасний стан банківської системи. Передумови та основні чинники реорганізації банківської системи України. Основні етапи еволюції вітчизняної банківської системи. Сучасний стан банківської системи України.

Тема 4. Суть комерційного банку та організаційні основи його побудови. Банк як складова фінансово-кредитної системи. Класифікація комерційних банків. Організаційно-управлінська структура комерційних банків. Сутність та принципи організації банківських операцій, їх класифікація.

Тема 5. Ресурси комерційного банку та їх формування. Економічна характеристика та джерела формування банківських ресурсів, їх класифікація. Банківський капітал: суть, структура, функції та значення. Характеристика фондів банку, що формують його капітал. Достатність капіталу банку. Поняття та значення ліквідності комерційних банків для стабільності банківської системи

Тема 6. Державне регулювання банківської системи в Україні. Порядок створення, реєстрації та ліцензування комерційних банків. Види та методи регулювання банківської діяльності в Україні.

2.3. Навчальна дисципліна «СТРАХУВАННЯ»

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теорією і практикою страхування, послідовне формування у студентів знань страхового ринку, набуття навиків фінансово-економічної роботи у сфері страхування, вивчення особливостей функціонування страхових організацій в умовах ринку, умов встановлення страхових тарифів, що дасть змогу ефективно використовувати страхування як механізм зниження ризиків у практичній діяльності.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Страхування»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати, розуміти необхідність, сутність, та роль страхування у сучасних умовах розвитку економіки, орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють страхову діяльність, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних галузях страхування	ПР01
Знати і розуміти теоретичні та практичні основи функціонування страхування, а також особливості державного регулювання страхового ринку	ПР02
Визначати та аналізувати особливості функціонування та структуру сучасного страхового ринку України та зарубіжних країн.	ПР03
Розуміти і знати механізм функціонування страхування та страхового ринку	ПР04
Володіти методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку та фінансового стану страхових компаній, оцінювати необхідність перестраховування ризиків	ПР05
Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування	ПР07
Аналізувати фінансову звітність страхових компаній, визначати їх фінансову надійність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, робити висновки за результатами аналізу.	ПР09
Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, даних страхового ринку, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують сучасний стан вітчизняного страхового ринку правильно інтерпретувати їх зміст, пояснювати їх вплив на явища і процеси в економічній системі.	ПР10
Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері страхування	ПР11
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, а саме: аналізувати й оцінювати страхові ризики; укладати основні види договорів страхування; визначати збитки та страхові відшкодування за видами страхування; ґрунтовно оцінювати та інтерпретувати отримані результати.	ПР16

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування. Необхідність і форми страхового захисту. Функції та принципи страхування. Роль страхування в ринковій економіці

Тема 2. Класифікація страхування. Поняття класифікації та її значення та її значення. Класифікація за ознаками страхування. Форми страхування та їх характеристика

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання. Поняття й основні характеристики ризику. Ознаки страхового ризику. Характеристика ризиків у страховій діяльності. Управління страховими ризиками (ризик-менеджмент у страхуванні).

Тема 4. Страховий ринок. Загальна характеристика страхового ринку. Структурна будова страхового ринку. Об'єднання страховиків та їх функції. Етапи становлення та напрями розвитку страхового ринку України.

Тема 5. Страхова організація. Порядок укладання й ведення договору страхування. Організаційна структура страхової компанії. Органи управління страховою компанією та їх функції. Ресурси страхової компанії.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності. Необхідність та зміст державного регулювання страхової діяльності. Завдання та функції державного нагляду за страховою діяльністю в Україні. Порядок реєстрації, ліцензування, реорганізації ліквідації страхової компанії.

Тема 7. Особисте страхування. Поняття особистого страхування та його класифікація. Страхування життя та пенсій. Страхування від нещасних випадків. Медичне страхування

Тема 8. Майнове страхування. Поняття та особливості майнового страхування. Страхування майна юридичних осіб. Страхування транспортних засобів та вантажів. Страхування майна громадян

Тема 9. Страхування відповідальності. Поняття та особливості страхування відповідальності. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Страхування інших видів відповідальності

Тема 10. Перестраховування та співстраховування. Сутність перестраховування та його значення. Основні види перестраховувальних операцій. Види договорів перестраховування. Особливості перестраховування ризиків нерезидентів. Співстраховування і механізм його застосування

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика. Характеристика доходів страхових компаній. Характеристика витрат страхових компаній. Формування фінансових результатів страховика. Оподаткування страхових компаній. Особливості оподаткування прибутку страхових компаній

Тема 12. Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми. Поняття фінансової надійності страховика. Умови забезпечення платоспроможності страховика. Страхові резерви й порядок їх формування. Оцінка фінансового стану страховика.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

3.1. Навчальна дисципліна «Фінанси підприємств»

1. Основи організації фінансів підприємств.
2. Зміст фінансової роботи та управління фінансами підприємств.
3. Поняття та класифікація фінансових ресурсів підприємств.
4. Сутність та принципи організації грошових розрахунків підприємств.
5. Зміст та організація готівкових розрахунків підприємств.
6. Форми безготівкових розрахунків на підприємстві та їх характеристика.
7. Характеристика та склад грошових потоків підприємств.
8. Поняття та види доходів підприємств.
9. Поняття та види витрат підприємств.
10. Економічний зміст прибутку підприємства та його функції.

11. Порядок формування прибутку підприємства.
12. Розподіл і використання чистого прибутку підприємства
13. Особливості сплати податку на прибуток підприємств.
14. Основні засоби підприємства, їх склад та структура.
15. Знос та амортизація основних засобів підприємства.
16. Сутність та склад оборотних активів на підприємстві.
17. Оборотні кошти як джерело формування оборотних активів підприємства.
18. Механізм банківського кредитування підприємств.
19. Фінансовий лізинг як метод фінансування діяльності підприємств
20. Факторинг як метод фінансування діяльності підприємств
21. Фінансовий стан підприємства, завдання його аналізу.
22. Фінансова звітність як основа інформаційного забезпечення оцінки фінансового стану підприємства.
23. Методи аналізу фінансової звітності підприємств.
24. Ліквідність і платоспроможність підприємства.
25. Сутність, завдання і методи фінансового планування на підприємстві.
26. Види фінансового планування на підприємстві.
27. Бюджетування як інструмент планування діяльності підприємства.
28. Економічна сутність кризи на підприємстві, її класифікація та фактори впливу.
29. Сутність та особливості проведення санації підприємства.
30. Процедура ліквідації підприємства.

3.2. Навчальна дисципліна «Банківська система»

1. Кредитна система країни та її еволюція
2. Структура парабанківської системи та характеристика її складових
3. Сутність і функції банківської системи
4. Принципи побудови та типи банківських систем
5. Структура банківської системи та принципи її функціонування
6. Основні підходи до визначення поняття «банківська система» та «банк»
7. Основні етапи еволюції вітчизняної банківської системи
8. Особливості сучасної банківської системи України.
9. Основні моделі банківських систем у світовій банківській практиці
10. Банк як головна складова фінансово-кредитної системи.
11. Основні критерії класифікації банківських установ
12. Статус і принципи організації центральних банків
13. Основні напрями діяльності центральних банків
14. Грошово-кредитна політика НБУ та інструменти її реалізації
15. Охарактеризуйте цілі комерційного банку та їх взаємодію.
16. Сутність та функції комерційних банків
17. Критерії класифікації та види спеціалізованих банків.
18. Порядок створення та державної реєстрації банку .
19. Механізм ліцензування банківської діяльності
20. Типова організаційна структура комерційного банку.
21. Реорганізація та реструктуризація банків, її види та методи.
22. Методи державного регулювання банківської діяльності.
23. Ліквідність банківських установ та її значення для стабільності банківської системи.
24. Сутність, основні принципи банківських операцій, їх класифікація.
25. Активні операції банку та їх характеристика
26. Пасивні операції банку та їх характеристика
27. Характеристика та джерела формування банківських ресурсів, їх класифікація.
28. Банківський капітал: суть, структура, функції та значення.
29. Іноземний капітал у банківській системі, його форми, переваги та ризики.
30. Банківські групи, їх характеристика, мета створення та особливості діяльності.

3.3. Навчальна дисципліна «Страховання»

1. Сутність і функції страхування. Принципи страхування.
2. Поняття страхового ринку, його функції й класифікація.
3. Структурна будова страхового ринку.
4. Страхові посередники на страховому ринку України.
5. Договір страхування як основний інструмент страхового ринку.
6. Організаційна структура страхової компанії.
7. Органи управління страховою компанією та їх функції.
8. Страхова компанія як необхідний суб'єкт страхового ринку. Характеристика основних типів страхових компаній.
9. Необхідність і зміст державного регулювання страхової діяльності.
10. Ліцензування страхової діяльності.
11. Порядок реорганізації й ліквідації страхових компаній.
12. Поняття й види ризиків, їх класифікація. Особливості страхових ризиків.
13. Управління ризиками в страхуванні.
14. Сутність, класифікація та особливості розвитку особистого страхування в Україні.
15. Страхування життя та пенсій.
16. Обов'язкове страхування від нещасних випадків.
17. Добровільне індивідуальне й колективне страхування від нещасних випадків.
18. Медичне страхування в Україні
19. Економічний зміст і значення майнового страхування. Обов'язкові види страхування майна.
20. Страхування майна юридичних осіб: об'єкти страхування, страхові події, порядок укладання договорів, умови відшкодування збитків.
21. Особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств.
22. Особливості здійснення страхування майна громадян.
23. Страхування транспортних засобів та вантажів.
24. Необхідність сутність та особливості страхування відповідальності.
25. Сутність, роль та методи перестрахування.
26. Форми проведення перестраховальних операцій.
27. Співстрахування і механізм його дії.
28. Страхові пули, завдання та принципи їх діяльності. Страхові пули України.
29. Доходи страховика, їх склад і джерела формування.
30. Витрати страховика, їх склад та джерела формування.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

4.1. Основна література

1. Банківська система України: монографія / В.В. Коваленко, О.Г. Коренєва, К.Ф. Черкащина, О.В. Крохмаль. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 187 с.
2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с.
3. Банківська система: навчальний посібник / Ю.Є. Холодна, О.М. Рац. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 316 с.
4. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
5. Бондар М. І. Звітність підприємства: навч. посіб. / М. І. Бондар. – К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.
6. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібник. — Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. — 364 с.
7. Говорушко Т. А. Страхування: навчальний посібник / Т. А. Говорушко, В. М. Стецюк; за ред. Т. А. Говорушко. – Львів: «Магнолія 2006», 2014. – 328 с.

8. Говорушко Т. А. Управління фінансовою санацією підприємства: підручник / Т. А. Говорушко. – К.: ЦУЛ, 2013. – 400 с.
9. Горбач Л. М., Кадебська Е. В. Страхування: Підручник. – Київ: Кондор, 2016. – 544 с.
10. Журавка О.С., Бухтіарова А.Г., Пахненко О.М. Страхування: навч. посіб. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 350 с.
11. Журавльова Т. О., Дем'янчук М. А. Страхування: навч. посіб. – Одеса, 2017. – 296 с.
12. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); за ред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
13. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підручник / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 204 с.
14. Плиса В.Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. – Київ: Каравела, 2019. – 512 с.
15. Русул Л.В., Федішин М.П., Лаврук Н.А. Страхування: від теорії до практики: навч. посіб. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. – 288 с.
16. Страхіві послуги: підручник. У 2 ч. Ч. 1 / [Базилевич В. Д., Пікус Р. В., Приказюк Н. В. та ін.]; За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Логос, 2014. – 496 с.
17. Страхування: опорний конспект лекцій (українською та російською мовами) / [Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк, А. С. Шолойко та ін.]; за наук. ред. проф. Р. В. Пікус. – К.: Логос, 2015. – 276 с.
18. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб. – Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. – 221 с.
19. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 440 с.
20. Фінанси підприємств: проблеми теорії та практики: монографія / Н. Е. Аванесова, К. О. Коледіна, В. І. Успенко та ін. – Х. : Видавництво «Лідер», 2016. – 152 с.

4.2. Законодавчі акти та нормативно-правові документи

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» / Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
2. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] / Закон № 2664-III від 12.07.2001 р. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань / Закон України від 15.05.2003 №755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
4. Про ліцензування певних видів господарської діяльності / Закон України від 01.06.2000 №1775-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.
5. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів / Закон України від 01.07.2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.nreg=19161-15>.
6. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності / Закон України від 05.04.2007 №877-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.
7. Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг / Закон України від 06.02.2003 № 485-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
8. Про банки і банківську діяльність / Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
9. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні / Постанова НБУ № 368 від 28.08.2001 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.

10. Про затвердження Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні / Постанова НБУ № 315 від 02.06.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17#Text>.
11. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями / Постанова НБУ № 351 від 30.06.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>.
12. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними та фізичними особами / Постанова НБУ № 1256/8577 від 29.12.2003 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03>.
13. Про фінансовий лізинг / Закон України № 723/97–ВР від 16.12.1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>.
14. Про Національний банк України / Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні / Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
16. Про державну статистику / Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>.
17. Про страхування / Закон України від 07.03.1996 №85/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
18. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
19. Про акціонерні товариства / Закон України № 2465-IX від 27.07.2022 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>.
20. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

4.3. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Асоціації українських банків [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://aub.org.ua>.
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://tax.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uainsur.com>.
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національної асоціації страховиків України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nasu.com.ua>.
9. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ema.com.ua>